

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	16 december 2021
Agendapunt:	9
Onderwerp:	Wijziging Bomenbeleidsplan 2017-2027 – Bijdrageregeling monumentale en toekomstbomen
Portefeuillehouder:	wethouder Pieter van Dieperbeek

Heesch, 26 oktober 2021

Inleiding

In 2017 is het Bomenbeleidsplan 2017-2027 vastgesteld met daarin een artikel 4.1.5 over een Bijdrageregeling monumentale en toekomstbomen. Er is door eigenaren weinig aanspraak gemaakt op deze mogelijkheid, waarschijnlijk als gevolg van beperkte aandacht voor het fenomeen monumentale bomen. De kwesties die zich wel voordeden met monumentale bomen waren moeilijk te passen binnen de beleidsregels zoals ze in het Beleidsplan waren opgenomen. Daarnaast hebben we ervaren dat er aan de beschreven uitvoeringswijze enkele nadelen kleven. Daarom heeft het college de beleidsregels uitgewerkt in een Bijdrageregeling. Deze vindt u ter informatie in de bijlagen. Daarmee vervalt de noodzaak om uitvoeringsregels in het Bomenbeleidsplan op te nemen.

Naar verwachting wordt begin 2022, na het doorlopen van het participatietraject, de Lijst monumentale en toekomstbomen definitief vastgesteld door het college. We willen de boomeigenaren op dat moment kunnen informeren over de Bijdrageregeling.

Voorstel

1. De wijziging van artikel 4.1.5 uit het Bomenbeleidsplan 2017-2027 over de bijdrageregeling monumentale bomen vast te stellen

Artikel A

In hoofdstuk 4 wordt artikel 4.1.5 vervangen door het volgende artikel:

4.1.5 Bijdrageregeling monumentale bomen

Monumentale bomen zijn vaak de oudere bomen. Op hogere leeftijd kunnen gebreken ontstaan die het (veilig) voortbestaan van de boom in het geding brengen. Bij het toenemen van de leeftijd gaat de wettelijke zorgplicht ook een grotere rol spelen. Zie ook hoofdstuk 7. Soms zijn dan maatregelen vereist die het reguliere onderhoud van de boom overstijgen en extra kosten met zich meebrengen. Een particuliere eigenaar van een monumentale boom kan dan rekenen op een bijdrage van de gemeente. Het college stelt daartoe een bijdrageregeling vast.

Argumenten

1.1 Hiermee heeft de bijdrageregeling de juiste juridische basis

In het beleidsplan is de mogelijkheid opgenomen om een bijdrageregeling vast te stellen. Het college zal deze bijdrageregeling vaststellen.

1.2 De bijdrageregeling vormt een concretisering van de beleidsregels in het Bomenbeleid

In het Bomenbeleidsplan staat dat het gaat om maatregelen die nodig zijn om de boom veilig en vitaal in stand te houden en die het regulier onderhoud overstijgen. Dat is een belangrijk uitgangspunt en blijft ongewijzigd. Concreet is dat in de regeling vertaald in:

Wel: onderzoek en advies, structurele verbetering van de ondergrondse of bovengrondse groeiplaats, kroonverankering en eenmalige snoei die specifiek nodig is voor het duurzaam behoud van de boom, zoals het voor de eerste maal knotten of kandelaberen.

Niet: periodieke controle en snoei, opruimen van materialen en het rooien van bomen.

Kortom: de reguliere maatregelen die logischerwijs horen bij het hebben van een boom, worden niet vergoed. Pas zodra het gaat om maatregelen waarbij het voortbestaan van de boom in het geding is, komen in aanmerking voor vergoeding. Doel is namelijk om de monumentale bomen zo lang mogelijk te kunnen behouden.

1.3 De bijdrageregeling biedt ook ruimte om groeiplaatsverbeteringen op grond van particulieren uit te voeren, ten behoeve van behoud gemeentelijke bomen

Het komt wel eens voor dat monumentale bomen van de gemeente schade toebrengen aan eigendommen van derden. Bijvoorbeeld door het kapotdrukken van tuinmuren, schuurtjes of poorten. De bijdrageregeling voorziet er in dat iemand een bijdrage kan krijgen voor structurele aanpassingen aan dergelijke elementen indien de gemeentelijke monumentale boom wortelt in zijn eigendom. Uiteraard alleen als zijn maatregelen als resultaat hebben dat de situatie voor de boom erdoor structureel verbetert.

1.4 Deze werkwijze biedt voordelen voor zowel boomeigenaar als gemeente ten opzichte van de werkwijze die in het beleidsplan staat

In het Bomenbeleidsplan staan de volgende voorwaarden beschreven, welke komen te vervallen

- a. *De maatregel is nodig om de boom veilig en vitaal in stand te houden en overstijgt het regulier onderhoud. Snoei om cosmetische redenen of overlast valt hier bijvoorbeeld niet onder. Het repeterend knotten of kandelaberen ook niet. Noodzakelijke onderhoudssnoei, groeiplaatsverbetering en kroonankers wel.*
- b. *De noodzaak van de maatregel moet blijken uit een onafhankelijk deskundigenrapport. Een deskundige heeft minimaal een certificaat Boomveiligheidscontroleur.*
- c. *Een boomeigenaar kan zijn boom kosteloos periodiek laten keuren op boomveiligheid door de onafhankelijk boomveiligheidscontroleur die ook de controles op de gemeentelijke bomen uitvoert.*
- d. *De maatregel wordt uitgevoerd door de aannemer van de gemeente die op dat moment ook het onderhoud aan de gemeentelijke bomen uitvoert.*
- e. *Als een boomeigenaar ervoor kiest om zelf een aannemer in te huren, dan bedraagt de vergoeding maximaal het bedrag dat de gemeentelijk aannemer in rekening gebracht zou hebben.*
- f. *Over de in te zetten maatregel worden vooraf afspraken gemaakt met de gemeente.*
- g. *Het college kan jaarlijks een plafondbedrag instellen voor het maximaal uit te geven bijdragebudget.*
- h. *De boomeigenaar blijft ten allen tijde verantwoordelijk voor zijn eigen boom.*

In de uitgewerkte Bijdrageregeling gaan we ervan uit dat een boomeigenaar zelf zorgdraagt voor een boomonderzoek/advies en offerte voor noodzakelijke maatregelen. Na onze goedkeuring betalen wij (een deel van) de factuur.

Voordelen voor de boomeigenaar zijn:

De gemeentelijke aannemer heeft een vastgesteld controle- en snoeiprogramma en komt slechts 1 keer per 3 jaar in een bepaalde kern. Meestal willen boomeigenaren daar niet op wachten en is de inzet van een eigen aannemer sneller geregeld.

De Bijdrageregeling is bedoeld voor de bijzondere situaties en niet voor het snoeien van takken die licht wegnemen bijvoorbeeld. Dat vergt dus altijd een maatwerkbeoordeling en maatwerksnoei. Op deze wijze heeft een boomeigenaar zelf meer grip op de maatregelen.

Nadelen van de boomeigenaar zijn:

De uitvoering zoals deze in de Bijdrageregeling staat beschreven vergt eigen inzet van de boomeigenaar en hij krijgt 50% van de uitvoeringskosten vergoed. (Advieskosten 100%)

Voordelen voor de gemeente zijn:

Het maken van maatwerkafspraken over maatregelen en prijzen voor één particuliere boom kost voor onze eigen organisatie veel tijd. Met de voorgestelde werkwijze legt de boomeigenaar een voorstel voor aan de gemeente en hoeven wij slechts de offerte en de declaratie te accorderen. Deze werkwijze ligt ook in de lijn van de omgang met gebouwde monumenten. Op dit moment zijn wij bezig om het boomonderhoud planmatig te organiseren en eventuele achterstanden weggewerkt te krijgen. Met de voorgestelde werkwijze in de Bijdrageregeling kan de gemeentelijke aannemer blijven focussen op het onderhoud aan de gemeentelijke bomen. Hij hoeft zijn werkplanning niet aan te passen aan verzoeken van particuliere boomeigenaren wat efficiënt werkt. Afwijkingen op zijn planning of routing kosten verhoudingsgewijs veel op het regulier onderhoudsbudget omdat het verplaatsen van een hoogwerker relatief veel tijd kost. De kosten voor onderhoud aan particuliere bomen drukken niet op het onderhoudsbudget wat voor gemeentelijke bomen bedoeld is.

1.4 Door deze werkwijze is het heel helder dat de eigenaar verantwoordelijk is voor de maatregelen aan zijn boom.

Met deze werkwijze is de boomeigenaar de opdrachtgever voor boomonderzoeken, advies en vervolgmaatregelen. Daarmee voorkomen we discussies bij eventuele aansprakelijkheidsstellingen als een particuliere boom schade of letsel veroorzaakt, maar door de gemeentelijk aannemer gecontroleerd of gesnoeid is.

Risico's

Geen

Kosten en dekking

In de onderhoudsbegroting van 2021 is een bedrag van €2.581,-- opgenomen voor uitvoering van de regeling.

Vervolg

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na publicatie.

Na definitieve vaststelling van de Lijst monumentale en toekomstbomen informeren wij boomeigenaren over de bijdrageregeling.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- 2 Raadsbesluit Vaststelling eerste wijziging Bomenbeleidsplan 2017-2027 (1613861)
- 3 Bijdrageregeling monumentale en toekomstbomen Bernheze (1607567)

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester